

Bod obratu?

Alain de Benoist

Dělský potápěč – 28/04/2015

Století nenabývají charakteru, pod nímž později vstoupí do dějin, okamžitě. A tak 20. století vlastně začalo až roku 1914. Bude se na 21. století vzpomínat jako „století roku 2015“? Aníž bychom se pokoušeli o předpověď budoucnosti, která zůstává z definice nepředpověditelná, můžeme se podívat na dnešní události, které nám na oplátku pomohou načrtnout obecný rámec budoucnosti. Jistá je jedna věc: svět nikdy nebyl tak nepředvídatelný a nikdy jsme nebyli svědky tak dalekosáhlých společenských otřesů. V každé oblasti života dochází k novému a novému promíchávání balíčku karet. Staré otázky mizí a nové se zjevují na obzoru. Jaké jsou tedy hlavní síly pohánějící tento proces?

Pozadí odvíjející se scény všichni známe velice dobře. Mezi hlavními problémy následujících dekád zaujmou úlohu těch nejpálčivějších přinejmenším čtyři: nevyhnutelné vyplývání přírodních zdrojů; budoucnost mezinárodních migrací a mezietnické vztahy; vzestup nových typů válek (války o ropu a o vodu, války ve vesmíru a kyberválky), včetně plánované fúze elektroniky a lidských bytostí. A co ty ostatní?

Bude 21. století stoletím eurasijským? USA trpí obsedantní obavou z čínsko-ruské aliance jako předstupně vzniku obřího kontinentálního bloku. Poté co se pustily do série agresivních geopolitických válek, se pokusí o cokoliv, aby obklíčily Čínu a Rusko, a aby prosadily transatlantickou dohodu o „volném trhu“, jež má za cíl odříznout Evropu od Ruska a kontrolovat ceny ropy. Vše se navíc bude odehrávat s jejich navykou brutalitou podle hesla: „Pokud nejste naši vazalové, jste proti nám.“ Události na Ukrajině – tedy skutečném geostrategickém pilíři Eurasie – už nyní znovu roznítily Studenou válku, která vlastně ale nikdy neskončila. Majdanská „revoluce“ byla od počátku více protiruská než proevropská, ale v konečném důsledku z ní měli prospěch Američané. Spojené státy jsou připraveny udělat cokoliv – absolutně cokoliv – aby si podržely svůj status „nepostradatelného státu.“

„Odamerikanizování světa“

Rusko pak usiluje o vytvoření nové geopolitické osy s Pekingem a Teheránem; garantu multipolární rovnováhy sil, stojícímu proti atlanticismu. Číňané po dlouhém prodlévání už neskrývají svou touhu „odamerikanizovat svět“. Přesto zůstává budoucnost Ruska i Číny – velkých mocností, přesto však nikoliv prostých vlastních vnitřních rozporů a proto křehkých – nejistá. Východoevropské země stále váhají, kterou cestou se vydat – tím spíše, že se Německo snaží nahradit bývalý SSSR coby federalizující činitel střední a východní Evropy.

Před našima očima se odehrává restrukturalizace formy světové nadvlády. USA se svým finančními trhy, ozbrojenými silami, jazykem a kulturními odvětvími zůstávají vedoucí světovou mocností. Jejich ekonomický vliv se však snižuje (americký podíl na globální průmyslové produkci klesl z 45% v roce 1945 na dnešních 17,5%) a dolar dnes představuje pouhou třetinu

světového obchodu proti celé polovině ještě v roce 2000. Proces „de-dolarizace“ byl simultánně odstartován na monetární frontě a v obchodu s ropou a zemním plynem. Rusko a Čína, podporované zeměmi Třetího světa, využívají pro obchod i investice stále častěji svých národních měn. Začíná se formovat projekt na obchodování s energií a surovinami bez užití dolaru. Rychlost nabírají i nákupy zlata. Nástup nové mezinárodní rezervní měny, určené k nahrazení dolaru, se zdá být nevyhnutelným.

Celkový dluh USA dosáhl závratné cifry 60 bilionů dolarů (400% HDP, počítaje v to veřejný dluh, soukromý dluh a dluhy podniků i domácností), který je, přes veškeré snahy, [nesplacitelný](#). I další národy polapené v dluhové pastí balancují na hraně bankrotu. Jako přední zástupce společnosti růstu – jakkoliv naprosto bez perspektivy nějakého růstu – se nyní Evropa, už tak na pokraji recese, jeví být velmi blízko kolapsu. Krize roku 2008 byla pouhou kostýmní zkouškou. Bublina vládních dluhopisů se ve všech zemích OECD stále nadouvá. Už dnes je v oběhu přes 100 bilionů dolarů v dluhopisech a přes 555 bilionů dolarů v derivátech. Co se stane, až tato „dluhopisová bublina“ splaskne?

Sebedestrukce kapitalismu

Skutečností je, že kapitalismus přestal být schopen zajistit pokračování „rozvoje své logiky v rámci utvářeném ironicky logikou svého vlastního vývoje“ ([Francois Cousin](#)). Aby vyrovnal svůj upadající výkon, musí kapitalismus trvale navyšovat objem svých zisků; tj. musí neustále rozšiřovat rozsah svých obchodních příležitostí. Aby se mu však podařilo zajistit volný pohyb zboží a komodit, musí navyšovat úroveň produktivity, což na oplátku znamená snižování podílu živé pracovní síly domestikované prostřednictvím mzdového systému. Proto dochází ke zvyšování počtu „nadbytečných lidí“, tedy nezaměstnaných. Jak prodávat stále víc a víc zákazníkům, kteří jsou nuceni si vydělávat stále méně a méně? A obráceně, jak se vypořádat s nulovými [mezními náklady](#) digitálního zboží a služeb. Kapitalismus nyní stojí před zásadním problémem devaluace hodnoty kapitálu. Úprk do světa půjček a plánovaného zastarávání, následovaný dalším útekem k finančním spekulacím a „derivátům“ nemůže pokračovat donekonečna. Model spotřeby na dluh se nachyluje ke konci. Když zničil vše ostatní, musí podobně jako štír kapitalismus zničit i sám sebe.

Nasycení trhu, exploze dluhů, trend poklesu míry zisku, úpadek Evropy, široce rozšířené falešné povědomí, nastartování chaotických procesů *odcivilizování* – svět podle všeho vstoupil do své poslední implozivní fáze. Můžeme se z ní dostat jinak než válkou?

Není kdovíjak přitažené za vlasy domnívat se, že válka přichází a že půjde o novou světovou válku. Nebude to „střet civilizací“ (aby totiž k němu mohlo dojít, jsou za potřebí nějaké civilizace) ani o válku „islámu“ se „Západem“. Znovu dojde k válce mezi Východem a Západem. „Poslední bitva“ mezi mocností pevniny a moře, mezi thalassokracií a kontinentálními mocnostmi, mezi vládou peněz a principem reality. NATO – o nic víc než útočný vojenský spolek, obhospodařující americké války – zůstává největší hrozbou světovému míru. Signál vyšel, když byl Vladimir Putin označen Američany za hlavního nepřítele. 4. prosince 2014 schválila Sněmovna reprezentantů rezoluci rovnající se vyhlášení války Rusku. Alternativou je válka.

Úvaha Alaina de Benoist „Le Tournant“ vyšla původně v [Revue Éléments](#). Český překlad pochází z článku „[The Turning Point?](#)“, uveřejněném na stránkách The Occidental Observer.